

Bærekraftige og attraktive by(sentrum)?

Malin Kock Hansen
Seniorrådgiver, DOGA
31.10.2024

The image shows a close-up of a black rectangular sign mounted on a red brick wall. The sign features the word "DOGA" in large, white, sans-serif capital letters. The letters are arranged in two rows: "O" and "A" in the top row, and "D" and "G" in the bottom row. The brick wall has a traditional running bond pattern with visible mortar lines. A small metal fastener is visible on the right side of the sign.

DOGA

DOGA er en pådriver for bærekraftig verdiskaping og samfunnsutvikling gjennom bruk av metodikk fra design- og arkitekturfagene.

Noen av fokusområdene:

- Bidra til utviklingen av bærekraftige, attraktive og innovative byer, tettsteder og lokalsamfunn
- Gi gode design- og arkitekturpolitiske råd

By og stedsutvikling – hvor står vi?

1

Masterplaner

2

Prosjekter

3

Prosesser

Byplaner og masterplaner

Funksjon og orden

1

Hvilke liv vil staten vi skal leve – inn i "andres" helhet

- Helhet
- Det offentlige som planlegger
- Lineært og forutsigbart
- Planleggingssystemer tilpasset

Prosjektbasert planlegging

Suboptimalisering og mosaikkplanlegging

2

Hvilke liv vil det private vi skal leve?

- Stykkevis og delt
- Private utviklere
- Lineært og forutsigbar
- Planleggingssystemer tilpasset

Prosessbasert planlegging

Eksperimenterende / iterativ og tverrfaglig
Byen som muliggjør – tilrettelegger

3

Hvilket liv ønsker jeg å leve?

- Ny type helhet – **menneske i sentrum**
- Individ – som samfunn og byborger
- Uforutsigbarhet
- Nytt system: eierskap (fysisk og digitalt), infrastruktur, penger, tid (flytende)

Om Byarkitekten

Trondheim kommune ønsker å sikre at estetiske hensyn og arkitektoniske kvaliteter blir godt ivaretatt for bygninger, byrom og bymiljø. Det er derfor opprettet en ny stilling som Byarkitekt og [Are Risto Øyasæter](#) begynte i stillingen 1. januar 2022.

Nye diskusjoner

VI MÅ SNAKKE OM NABOLAG

– Vi sliter med å planlegge for fellesskap

Nye roller

Nye samarbeidsformer

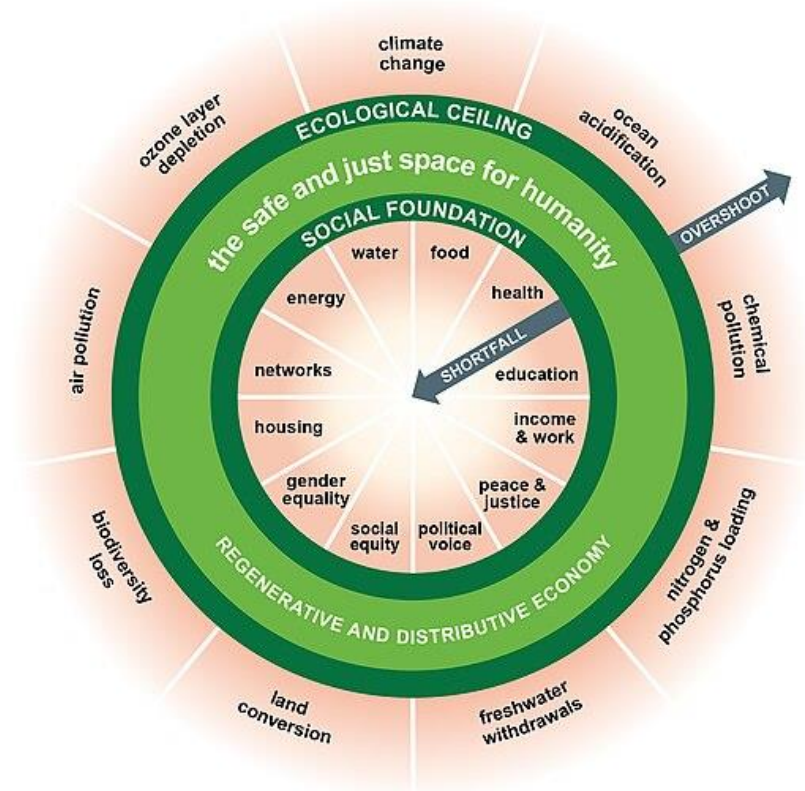
Vi står ovenfor **komplekse utfordringer**,
som krever **kollektiv innsats**
– og en forståelse for **mange ulike perspektiver**

Lokale vs globale behov – eller bare to sider av samme sak?

BUILD BACK BETTER 10 PRINCIPLES

1. New goals - socially just & ecologically safe
2. Green infrastructure & provisioning
3. Protect environmental standards
4. Universal basic services
5. Guaranteed livelihoods
6. Fair distribution
7. Better democracy
8. Wellbeing economics organisations
9. Cooperation
10. Public control of money

Samfunnsoppdrag

**NET
ZERO
CITIES**

112 europeiske byer
Oslo, Stavanger og Trondheim

Byene er nøkkelen
til klimanøytralitet!

Det er ikke mangel på «oppskrifter»

The Nordic Smart City Roadmap

Nasjonalt veikart for
smarte og bærekraftige
byer og lokalsamfunn

16 prosjekter
som fremmer
smart og bærekraftig
stedsutvikling.

O A
D G

What makes
a sustainable
city?

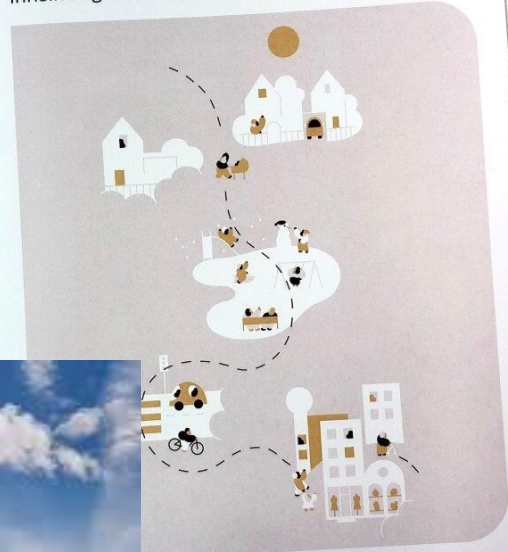
16 prosjekter
som fremmer
smart og bærekraftig
stedsutvikling.

O A
D G

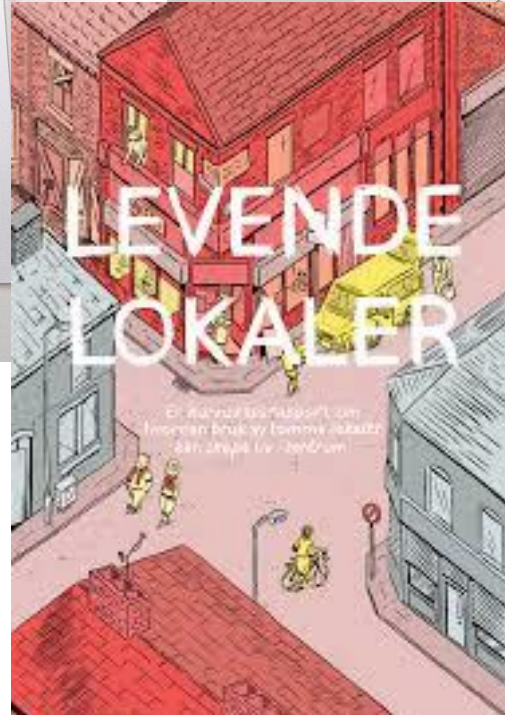
#nordicsolutions
to global challenges

Hverdagsreisen

Innsikt og innovasjon i fysiske omgivelser

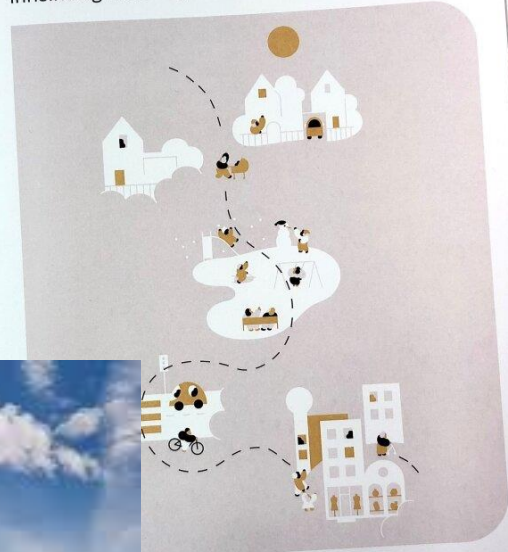

Comte Bureau • SUNNE KOMMUNER

Hverdagsreisen

Innsikt og innovasjon i fysiske omgivelser

Comte Bureau • SUNNE KOMMUNER

O A
D G

Perspectives on Place-Based Architecture

Article II, WP2: SUSTAINABLE
+ Sustainable Construction,
Materiality and Architecture

Nordic
Innovation

LEVENDE LOKALER

Et kommunikasjonsnett som
fremmer bruk av tomme lokaler
slik shape liv i sentrum

a Human approach to Architecture

an introduction

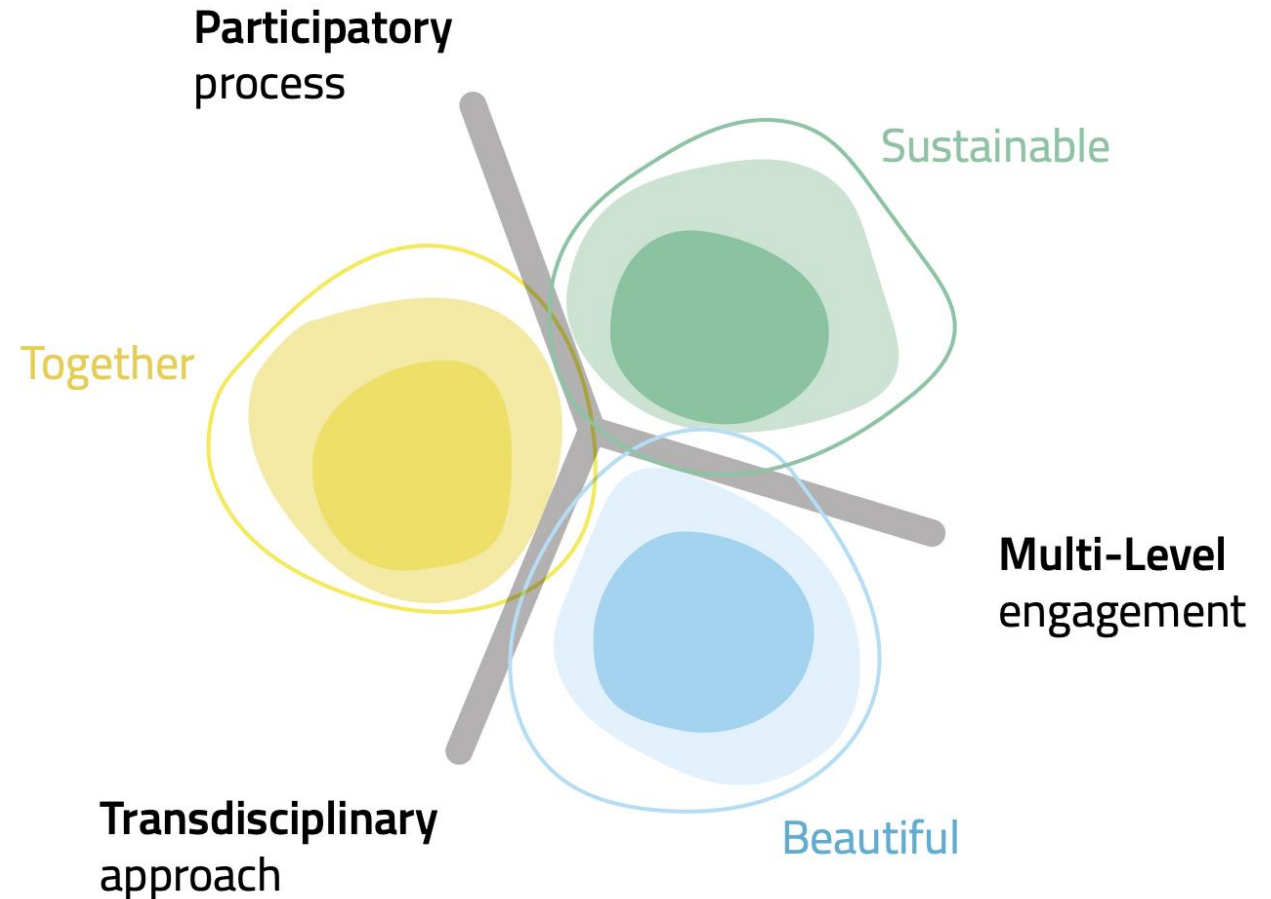
Comte Bureau

New European Bauhaus

«The soul of Green Deal»

Beautiful are the places, practices and experiences that are

- **Enriching**, inspired by art and culture, responding to needs beyond functionality
- **Sustainable**, in harmony with nature, the environment, and our planet
- **Inclusive**, encouraging a dialogue across cultures, disciplines, genders and ages.

“Hvordan kan kommune, næringsliv og innbyggere samarbeide for å sikre at klimaomstillingen blir attraktiv for folk å delta i, og bidra til mer berikende, bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn?”

Hva er attraktivitet?

Noen eksempler fra våre nordiske
naboland ...

Malmö:
stedsbasert
byutvikling og
arkitektur

København:
Det alternative
og «skitne»

Umeå:
revitalisering av
identitet med kultur
som drivkraft

Koblingen mellom
byutvikling og
samfunnsutfordringer –
hvilken rolle kan
bysentrum spille?

Innovasjon og fremtidsrettet næringsutvikling

ByLab
Coworking
Samaskapingsarener
Innovasjonsdistrikter
Kunnskapsmiljøer
Kollektiv intelligens!

Utenforskap og polarisering

Demokratiske byrom og møteplasser
Særlig viktig i en tid av ny teknologi og digitalisering!

Stedsidentitet og tilhørighet – kunstens rolle

Klima- og ressursutfordringer

Ressursforvaltning og produksjon
Grøntarealer og naturområder
Matsikkerhet og selvforsyning
Sirkulære løsninger

Bærekraftig forbruk og livsstil

Kulturelt og opplevelsesbasert knutepunkt
Byen som destinasjon – «staycation»
Nye tjenester
Formidlingsarena

Er det en oppskrift?

Tørre å tenke innovativt og fremtidsrettet til tross for strammere rammer

Sikre en forståelse av reelle behov

Utforske sammenheng og synergier

Skape felles (langsiktige) visjoner

Utnytte lokale ressurser og handlingskraft

Sørge for samarbeid, kunnskapsutveksling og deling på tvers

Joker!

Nasjonale forventninger og føringer
= bypolitikk